Utgiftsområde 25

Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområde 25 – Allmänna bidrag till kommuner

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut ... 3

2 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ... 5
2.1 Principer för utformningen av denna proposition ... 5
2.2 Utgiftsområdets omfattning ... 6
2.3 Utgiftsutveckling ... 6
2.4 Mål för utgiftsområdet ... 7
2.5 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 7
2.6 Resultatredovisning ... 7
2.6.1 Förbättrat ekonomiskt resultat för kommunsektorn ... 7
2.6.2 Det kommunalekonomiska utjämningssystemet ska ge likvärdiga ekonomiska förutsättningar ... 11
2.6.3 Fortsatt ökad skuldsättning, men ökad soliditet ... 12
2.6.4 Kommunalskatterna ökade något ... 13
2.6.5 Skillnader mellan kommuners och regioners utveckling ... 14
2.6.6 Antalet riktade bidrag har ökat från föregående år ... 16
2.7 Budgetförslag ... 17
2.7.1 1:1 Kommunalekonomisk utjämning ... 17
2.7.2 1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader ... 20
2.7.3 1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer ... 21
2.7.4 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner ... 22
2.7.5 1:5 Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn ... 23

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2027 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	175 360 793
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	6 242 612
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7 150
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner	250 000
1:5 Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn	500
Summa anslag inom utgiftsområdet	**181 861 055**

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner	750 000	2028–2030
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	**750 000**	

2 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

2.1 Principer för utformningen av denna proposition

Vid utformningen av denna proposition har särskilda principer tillämpats med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till principerna redovisas närmare i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Förslagen i denna proposition utgår från den budget som riksdagen har beslutat för 2026 efter förslag i budgetpropositionen för 2026. Beslutade ändringar i statens budget för 2026 har inte beaktats. Följande generella justeringar har gjorts för utgiftsområdena.

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har tillämpats i enlighet med det finanspolitiska ramverket när denna proposition har tagits fram (skr. 2025/26:76, bet. 2025/26:FiU14, rskr. 2025/26:156).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

För att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2028 och 2029 till anslagen redovisar regeringen på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av 2026 års anslagsnivå för åren efter budgetåret för åtgärder som upphör vid utgången av 2026. För åtgärder som upphör från utgången av 2027 eller senare gäller 2026 års nivå för åtgärden fram till slutåret. För permanenta åtgärder gäller 2026 års nivå tills vidare. Med hänsyn till att propositionen utformats enligt

principer för att lämnas av en övergångsregering är dessa beräkningar mycket osäkra som underlag för bedömning av framtida anslagsnivåer.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa en bedömning av måluppfyllelsen och den framtida politiska inriktningen. Hur anslagen är tänkta att användas under 2027 framgår i stället enbart av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa under rubriken Budgetförslag.

De konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under rubriken Skälen för regeringens förslag för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2027. För åren därefter är beräkningarna mycket osäkra varför konsekvenserna inte redovisas närmare för dessa år. I tabellerna för förändringar av anslagsnivån har det inte varit praktiskt möjligt att specificera beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2026.

2.2 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar fem anslag. Inom ramen för anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* redovisas flera olika bidrag och avgifter. Utgiftsområdet omfattar vidare anslaget 1:2 *Utjämningsbidrag för LSS-kostnader* (inkomsttitel 7121 *Utjämningsavgift för LSS-kostnader*), anslaget 1:3 *Bidrag till kommunalekonomiska organisationer*, anslaget 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda regioner* och anslaget 1:5 *Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn.*

2.3 Utgiftsutveckling

I denna proposition föreslås att utgifterna inom utgiftsområdet sammantaget ökas med 1,115 miljarder kronor 2027 jämfört med 2026. Anledningen till detta är bl.a. att ett antal ekonomiska regleringar föreslås till följd av förändrade uppgifter och förutsättningar, vilket ökat utgifterna inom utgiftsområdet.

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	166 750	174 097	174 097	**175 361**	177 230	178 013
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	6 128	6 387	6 387	**6 243**	6 243	6 243
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7	9	9	**7**	7	7
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner	301	250	250	**250**	250	250
1:5 Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn	4	4	4	**1**	1	1
Totalt för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	**173 190**	**180 746**	**180 746**	**181 861**	**183 731**	**184 514**

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

2.4 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att skapa goda och likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommuner och regioner som bidrar till en effektiv kommunal verksamhet med hög kvalitet (prop. 2008/09:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.3, bet. 2008/09:FiU3, rskr. 2008/09:150).

2.5 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Regeringens redovisning utgår från följande resultatindikatorer och bedömningsgrunder:

- årets resultat
- skuldsättning
- soliditet
- utveckling av skattesatser
- skillnader i årets resultat, skuldsättning, soliditet och utveckling av skattesatser.

2.6 Resultatredovisning

2.6.1 Förbättrat ekonomiskt resultat för kommunsektorn

Demografin påverkar kostnaderna

Kommuner och regioner står för en stor andel av de offentliga utgifterna eftersom de ansvarar för flera av välfärdens verksamheter och annan samhällsservice, såsom förskola, skola, vård, äldreomsorg och kollektivtrafik. De kommunala utgifterna motsvarade ca 23 procent av BNP 2025. Att kommuner och regioner har en grundlagsfäst rätt att ta ut skatt innebär att de har ett långtgående ansvar för den egna ekonomin och för finansieringen av verksamheterna. Skatteintäkterna utgör ungefär två tredjedelar av de deras totala intäkter.

Kostnaderna för kommuner och regioner påverkas av demografiska faktorer. Befolkningens storlek och sammansättning påverkar bl.a. storleken på och utvecklingen av skatteunderlaget, behovet av välfärdstjänster och investeringar samt kompetensförsörjningen.

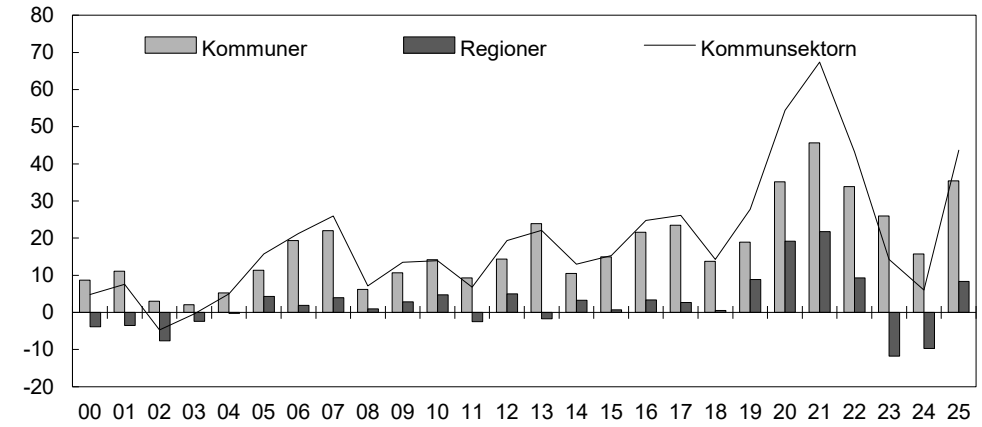
Befolkningen ökade 2025 med 18 000 personer jämfört med föregående år, viket motsvarade en ökning om 0,2 procent, och uppgick till lite fler än 10,6 miljoner. Under 2025 ökade antalet personer över 80 år med 6,1 procent, vilket kan jämföras med en ökning på 5,9 procent 2024. Antalet invånare 0–19 år minskade för tredje året i rad, med 0,9 procent. Antalet barn i åldrarna 0–5 år minskade med 3 procent, medan antalet ungdomar i åldrarna 16–19 år ökade med 2 procent. Antalet personer i arbetsför ålder, 20–66 år, ökade med 0,2 procent under 2025.

Bättre resultat för kommunerna än för regionerna

Efter två år av svaga resultat redovisade kommunsektorn, dvs. kommuner och regioner, exklusive de kommunala bolagen, ett betydligt starkare resultat för 2025. Resultatet för 2025 uppgick till 44 miljarder kronor. Det var en ökning med 38 miljarder kronor jämfört med föregående år (se diagram 2.1). Förändringen mellan åren förklaras främst av minskade kostnader för pensioner till följd av en dämpad inflation. Regionernas resultat uppgick till drygt 8 miljarder kronor 2025, vilket var 18 miljarder kronor högre än resultatet för 2024. Kommunernas resultat uppgick till 35 miljarder kronor 2025, vilket var 20 miljarder högre än föregående år.

Diagram 2.1 Årets resultat i kommunsektorn

Miljarder kronor

Källa: Statistiska centralbyrån.

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommuner och regioner upprätthålla en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. De ska ta fram och besluta om riktlinjer och ange finansiella mål för detta. Riktlinjer och mål ska utgå från vad som i normalfallet är att betrakta som en god ekonomisk hushållning, men också anpassas utifrån den enskilda kommunens eller regionens förhållanden, t.ex. vad gäller finansiell ställning, befolkningsutveckling, investeringsbehov och skuldsättning. En viktig princip för en god ekonomisk hushållning är att ekonomin ska vara långsiktigt hållbar och att dagens konsumtion eller ekonomiska förvaltning inte ska innebära att kostnader vältras över på kommande generationer. Årets resultat är en central indikator för analyser av den ekonomiska situationen och de ekonomiska förutsättningarna i kommuner och regioner. Tillräckligt höga resultatnivåer behövs bl.a. för att finansiera hela eller delar av investeringarna.

Ett vanligt förekommande finansiellt mål för en god ekonomisk hushållning i kommuner och regioner är att årets resultat ska uppgå till en angiven andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunsektorns resultat som andel av dess skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick 2025 till 3,6 procent, vilket var något lägre än genomsnittet för perioden 2020–2024, som uppgick till 3,9 procent. Kommunernas resultat för 2025 motsvarade 4,7 procent av deras skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket var i nivå med genomsnittet för 2020–2024. Resultatet för regionerna 2025 motsvarade 1,9 procent av deras skatteintäkter och generella statsbidrag. Regionerna har haft betydligt svagare resultat än kommunerna under många år. Det genomsnittliga resultatet för regionerna 2020–2024 uppgick till 1,9 procent.

Kommunsektorn redovisade ett positivt balanskravsresultat

Kommuner och regioner ska enligt kommunallagen upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna (balanskravet). Enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning beräknas balanskravsresultatet genom att årets resultat justeras för vissa poster, bl.a. orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Kommunsektorn som helhet redovisade 2025 ett positivt balanskravsresultat (se vidare Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 4.4).

Mellan 2013 och 2023 fick kommuner och regioner reservera medel till en resultatutjämningsreserv. Från och med 2024 kan kommuner och regioner i stället reservera medel i en resultatreserv. De sammantagna reserverna, dvs. både resultatutjämnings-

reserver och resultatreserver, uppgick vid utgången av 2025 till drygt 46,7 miljarder kronor för kommunerna och till 14,5 miljarder kronor för regionerna. Kommunernas sammantagna reserver ökade med 8,1 miljarder kronor, medan regionernas reserver ökade med 4,6 miljarder kronor, jämfört med 2024. Det var 208 kommuner och 9 regioner som vid årets slut 2025 hade medel avsatta i en resultatutjämningsreserv.

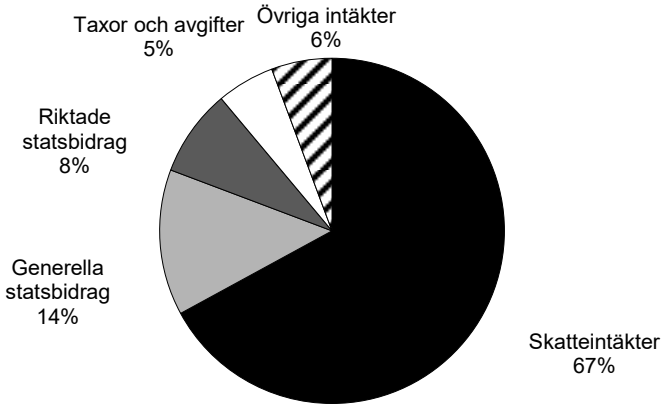
År 2025 hade 107 kommuner totalt gjort avsättningar om 10,4 miljarder kronor till en resultatreserv, och fyra regioner avsättningar om 4,8 miljarder kronor till en resultatreserv. Det var en ökning i jämförelse med 2024, då kommunernas resultatreserver uppgick till 1,8 miljarder kronor och regionerna inte hade några sådana reserver.

Intäktsökning i kommunsektorn

Kommunsektorns totala intäkter (exklusive de kommunala bolagens intäkter och finansiella intäkter) uppgick utifrån kommuners och regioners räkenskapssammandrag till 1 514 miljarder kronor 2025, vilket var en ökning med 2,3 procent jämfört med 2024. Skatteintäkterna utgjorde 67 procent av de totala intäkterna (se diagram 2.2). Skatteintäkterna ökade med 4,2 procent 2025 jämfört med föregående år. Det var något högre än 2024, då ökningen uppgick till 4,0 procent, men något lägre än genomsnittet för perioden 2020–2024, som uppgick till 4,4 procent.

Diagram 2.2 Fördelning av kommunsektorns intäkter 2025

Procent

Källor: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.
Anm.: Utfall enligt kommuner och regioners räkenskapssammandrag, vilka kan skilja sig från utfallet enligt nationalräkenskaperna som används för kommunsektorns finanser som redovisas i Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 8.

Staten bidrar till kommunsektorns finansiering av sin verksamhet dels genom generella statsbidrag, vilka redovisas inom detta utgiftsområde, dels genom riktade statsbidrag och kostnadsersättningar som huvudsakligen redovisas inom andra utgiftsområden. Statsbidragen till kommuner och regioner från andra utgiftsområden uppgick till 119 miljarder kronor 2025, varav ca 51 miljarder kronor till kommunerna och 68 miljarder kronor till regionerna. För kommunsektorn som helhet motsvarade detta ca 8 procent av intäkterna. För kommunerna var andelen ca 5 procent och för regionerna ca 13 procent. I de riktade statsbidragen ingår i denna sammanställning bidrag för läkemedelsförförmånerna. Jämfört med 2024 minskade summan av de riktade bidragen med ca 2,6 miljarder kronor.

Kostnaderna minskade i kommunsektorn

Kommunsektorns totala kostnader (exklusive finansiella kostnader) uppgick till 1 434 miljarder kronor 2025, vilket var en minskning med 2,3 procent jämfört med 2024. Av kommunsektorns totala kostnader utgjorde drygt 96 procent verksamhetskostnader. Kostnadsminskningen berodde till stor del på att pensionskostnaderna minskade kraftigt från föregående år. De finansiella kostnaderna minskade med 12,3 miljarder kronor till totalt 35,8 miljarder kronor 2025.

Den största andelen av kommunernas verksamhetskostnader avsåg pedagogisk verksamhet, vilket motsvarade 42 procent (se tabell 2.2). Kostnadsökningen 2025 jämfört med 2024 var som lägst inom den kategorin. Kostnaderna för förskoleverksamhet, fritidshem och pedagogisk omsorg minskade jämfört med 2024. Kostnaderna inom vård och omsorg motsvarade 37 procent av kommunernas totala verksamhetskostnader. Inom denna kategori var kostnadsökningen högst för ekonomiskt bistånd.

Tabell 2.2 Kommunernas verksamhetskostnader

Miljarder kronor och andel, och förändring i procent löpande priser

	Andel av total kostnad 2025	Kostnader 2025	Förändring 2024/2025	Genomsnittlig förändring 2020–2024
Pedagogisk verksamhet	42	373	1,0	3,8
Varav				
– förskoleverksamhet, fritidshem och pedagogisk omsorg	*13*	*119*	*-0,6*	*2,8*
– grundskola	*18*	*161*	*1,2*	*4,3*
– gymnasieskola	*6*	*56*	*2,3*	*3,8*
– övrig utbildning	*4*	*37*	*3,8*	*4,6*
Vård och omsorg	37	331	1,9	4,4
Varav				
– äldreomsorg	*19*	*169*	*1,8*	*4,6*
– funktionshindrade	*11*	*99*	*1,3*	*4,2*
– ekonomiskt bistånd	*2*	*16*	*4,4*	*0,9*
– individ- och familjeomsorg	*5*	*47*	*3,1*	*5,4*
Övrigt	21	180	2,6	5,6
Totalt kommuner	**100**	**884**	**1,7**	**4,3**

Anm.: I posten övrigt ingår kommunernas kostnader för kultur och fritid, infrastruktur och skydd, affärsverksamhet, arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagande m.m. Uppgifterna i denna tabell baseras på uppgifter från Sveriges Kommuner och Regioner utifrån kommunernas räkenskapssammandrag medan utvecklingen av kostnaderna totalt sett utgår från resultaträkningen i räkenskapssammandragen. Uppgifterna kan därför skilja sig något åt.

Källor: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Tabell 2.3 Regionernas verksamhetskostnader

Miljarder kronor och andel, och förändring i procent löpande priser

	Andel av total kostnad 2025	Kostnader 2025	Förändring 2024/2025	Genomsnittlig förändring 2020–2024
Hälso- och sjukvård, totalt	88	430	-0,5	5,9
Varav				
– primärvård	*16*	*77*	*2,4*	*5,2*
– specialiserad somatisk vård	*47*	*230*	*-2,0*	*6,3*
– specialiserad psykiatrisk vård	*7*	*36*	*0,4*	*5,7*
– tandvård	*3*	*13*	*-3,4*	*3,8*
– övrig hälso- och sjukvård	*8*	*39*	*0,8*	*5,1*
– läkemedel (öppenvård)[1]	*7*	*35*	*2,1*	*7,0*
Regional utveckling samt trafik och infrastruktur	13	62	2,1	3,8
Totalt regioner	**100**	**469**	**-0,2**	**5,7**

Anm.: I kostnader för hälso- och sjukvård ingår också kostnader för tandvård och politisk verksamhet. Uppgifter i denna tabell baseras på uppgifter från Sveriges Kommuner och Regioner utifrån regionernas räkenskapssammandrag medan utvecklingen av kostnaderna totalt sett utgår från resultaträkningen i räkenskapssammandragen. Uppgifterna kan därför skilja sig något åt.

[1] Avser kostnader för läkemedel i öppenvård.

Källor: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Antalet anställda ökar något

Personalkostnaderna utgör 51 procent av kommunsektorns totala kostnader. Enligt personalstatistik från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) hade kommunsektorn drygt 1,2 miljoner anställda 2025, vilket motsvarade en fjärdedel av antalet personer på den svenska arbetsmarknaden. Anställda i privata bolag som utför offentliga tjänster ingår inte i statistiken. Antalet anställda i kommunerna var i det närmaste oförändrat jämfört med föregående år. Antalet socialsekreterare ökade med 3,0 procent samtidigt som antalet förskollärare minskade med 3,3 procent. I regionerna ökade antalet anställda med 2 procent. Personal inom administration, som består av administratörer, handläggare och personal inom ledningsarbete, ökade med 1,7 procent i kommunerna och med 2,7 procent inom regionerna. Av de tre grupperna är det framför allt gruppen handläggare som har ökat i både kommuner och regioner.

Samtidigt som barnantalet minskar ökar antalet äldre. För kommunernas del är äldreomsorgen den verksamhet där behovet av att anställa ökar som mest. SKR har i rapporten Fördjupad analys av äldreomsorgsbehoven (SKR 2025) analyserat behovet av personal inom äldreomsorgen enligt tre olika scenarion fram till 2033, med 2023 som startår. Om vårdbehoven framöver skulle vara samma som i dag, bedömer SKR att det skulle behövas ca 65 600 fler anställda inom äldreomsorgen fram till 2033. Skulle däremot livslängden bland äldre öka, vilket ger ett uppskjutet vårdbehov, prognostiseras personalbehovet fram till 2033 öka med 51 800 anställda. Om äldres vårdbehov minskar till följd av förbättrad och mer förebyggande vård m.m. skulle det enligt SKR:s tredje scenario behövas 31 500 fler anställda fram till 2033.

2.6.2 Det kommunalekonomiska utjämningssystemet ska ge likvärdiga ekonomiska förutsättningar

De generella statsbidragen fördelas till största delen genom det kommunalekonomiska utjämningssystemet och det till det systemet kopplade anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. Utjämningssystemet syftar till att ge kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar, trots skillnader i skattekraft och strukturella faktorer såsom befolkningsutveckling, ålderssammansättning och bebyggelsestruktur. Bidragen

inom systemet finansieras till största delen av statliga medel. En mindre del av bidragen finansieras genom att vissa kommuner och en region betalar avgifter till systemet.

År 2025 fick kommunerna 119 miljarder kronor och regionerna (inklusive Gotland) 48 miljarder kronor genom systemet. Bidragens betydelse som intäktskälla skiljer sig åt mellan enskilda kommuner och regioner. Detta beror på att såväl utfallet i utjämningssystemet som skattesatserna, och därmed även skatteintäkterna, skiljer sig åt.

Intäkterna från de generella statsbidragen och utjämningssystemet motsvarade i genomsnitt 9 procent av regionernas intäkter 2025. En region, Region Stockholm, var nettobetalare i systemet. Region Stockholms intäkter som andel av generella statsbidrag och utjämningssystemet var -4 procent. Högst andel av intäkterna från de generella statsbidragen och utjämningssystemet i förhållande till de totala intäkterna, hade Gotlands kommun med 25 procent, följt av Region Dalarna som hade en andel på 19 procent. För kommunernas del motsvarade de generella statsbidragen igenomsnitt 12 procent av intäkterna. Totalt var 10 kommuner nettobetalare i systemet. Avgifterna till utjämningssystemet motsvarade som lägst -28 procent och bidragen som högst 33 procent av kommunernas samlade intäkter.

Kommunerna omfattas även av utjämningssystemet för kostnader för insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Det systemet är statsfinansiellt neutralt, vilket innebär att bidrag och avgifter tar ut varandra. År 2025 omfördelades 6,1 miljarder kronor inom systemet. Av kommunerna tog 174 emot bidrag och 116 betalade avgifter. Avgifterna till utjämningssystemet motsvarade som lägst -5 procent och bidragen som högst 7 procent av kommunernas samlade intäkter.

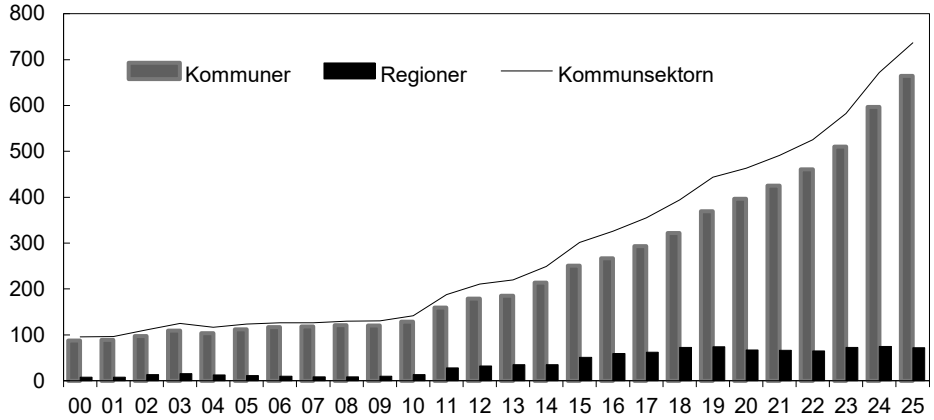
2.6.3 Fortsatt ökad skuldsättning, men ökad soliditet

Kommuner och regioner finansierar hela eller delar av sina investeringar med egna medel, dvs. genom årets resultat och avskrivningar. Ju större del av investeringarna som finansieras med egna medel, desto mindre behöver lånas upp från banker och andra kreditinstitut. Hur skuldsättningen utvecklas i kommuner och regioner påverkar därför räntekostnaderna och det ekonomiska risktagandet i kommunsektorn. Kommunsektorns självfinansieringsgrad, dvs. hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel, uppgick till ca 82 procent 2025, vilket var 34 procentenheter högre än 2024 och något över snittet för 2020–2024, på ca 81 procent.

De långfristiga skulderna för kommunsektorn uppgick till ca 736 miljarder kronor 2025, varav ca 664 miljarder kronor avsåg kommunerna och 72 miljarder kronor regionerna (se diagram 2.3). Dessa skulder ökade med nästan 10 procent jämfört med 2024, vilket var en något lägre ökningstakt än mellan 2023 och 2024. Det var kommunernas skulder som ökade mellan 2025 jämfört med 2024, medan regionernas skulder minskade något. Storleken på kommunsektorns långfristiga skulder motsvarade 11,2 procent av BNP 2025, vilket var den högsta andelen för perioden 2019–2025.

Diagram 2.3 Kommunsektorns långfristiga skuld

Miljarder kronor

Källa: Statistiska centralbyrån.

Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Ju större del av tillgångarna som finansierats med egna medel, desto bättre förutsättningar har kommuner och regioner att möta ekonomiskt utmanande år. Soliditeten, inklusive pensionsåtaganden ingångna före 1998, förbättrades för både kommunerna och regionerna under 2025. Den uppgick till 22 procent för sektorn som helhet, vilket var en ökning med ca 1 procentenhet jämfört med 2024. Kommunerna har historiskt sett i genomsnitt haft en högre soliditet än regionerna. Kommunerna hade en soliditet på 30 procent och regionerna -3,7 procent år 2025.

2.6.4 Kommunalskatterna ökade något

Den genomsnittliga totala kommunalskatten uppgick till 32,41 procent 2025, vilket var en ökning med 0,04 procentenheter jämfört med föregående år. Detta avser den vägda skattesatsen, där respektive kommuns skattesats har viktats utifrån folkmängd för att beräkna ett genomsnitt. Regionerna har stått för den största delen av ökningen av skattesatserna. År 2025 var den genomsnittliga skattesatsen 0,55 procentenheter högre än den genomsnittliga skattesatsen 2014. Det är nästan uteslutande regionernas skattehöjningar på 0,49 procentenheter som är orsaken till den ökade skattesatsen i kommunsektorn.

År 2025 var den genomsnittliga skattesatsen i kommunerna 20,71 procent och i regionerna 11,69 procent. Den totala kommunalskattesatsen varierade mellan 28,98 procent i kommunen med lägst total skattesats och 35,3 procent i kommunen med högst total skattesats. Skillnaden motsvarade 6,32 procentenheter, vilket innebar att den var oförändrad jämfört med 2024.

Tabell 2.4 Utveckling av skattesatser

Procentenheter

	Kommun	Region	Totalt	Lägst	Högst
2014	20,65	11,20	31,86	29,19	34,70
2015	20,70	11,29	31,99	29,19	34,70
2016	20,75	11,35	32,10	29,19	35,11
2017	20,75	11,36	32,12	29,19	35,15
2018	20,74	11,39	32,12	29,19	35,15
2019	20,70	11,49	32,19	29,18	35,15
2020	20,72	11,56	32,28	29,18	35,15
2021	20,71	11,56	32,27	29,08	35,15
2022	20,67	11,56	32,24	28,98	35,15
2023	20,67	11,57	32,24	28,98	35,15
2024	20,70	11,67	32,37	28,98	35,30
2025	**20,71**	**11,69**	**32,41**	**28,98**	**35,30**

Källa: Statistiska centralbyrån.

2.6.5 Skillnader mellan kommuners och regioners utveckling

Förstärkning av ekonomin i de flesta kommuner

Ekonomin förstärktes i kommunerna som helhet under 2025. Av 290 kommuner hade 35 negativa resultat 2025, vilket var en minskning jämfört med 2024 då 103 kommuner hade negativa resultat. Det fanns dock stora skillnader mellan enskilda kommuner och mellan grupper av kommuner. I detta avsnitt redovisas skillnader mellan kommunerna utifrån tre huvudgrupper. Indelningen är gjord av SKR och baseras i huvudsak på kriterierna storlek på tätorten, närhet till större städer och pendlingsmönster. Huvudgrupperna benämns storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. I det följande benämns dessa huvudgrupper som kommungrupper.

Resultatet för 2025 var högre än 2024 i samtliga kommungrupper (se tabell 2.5). Den största ökningen skedde i gruppen mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Kommungruppen storstäder och storstadsnära kommuner hade i likhet med 2024 ett relativt högt resultat 2025 jämfört med de två andra grupperna.

Kommunernas långfristiga skulder har ökat i snabb takt de senaste åren. Sedan 2020 har den genomsnittliga långsiktiga skulden per invånare ökat med 67 procent i löpande priser, och 2025 ökade skulden med 11 procent jämfört med 2024. De i genomsnitt högsta skulderna per invånare fanns 2025 i gruppen större städer och kommuner nära större stad (se tabell 2.4), medan de i genomsnitt lägsta fanns i gruppen mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Kommunernas soliditet har utvecklats i olika riktning sedan 2020. Efter en försvagning under 2024 förstärktes soliditeten 2025 i samtliga kommungrupper. Den i genomsnitt högsta soliditeten fanns 2025 i gruppen storstäder och storstadsnära kommuner, och den i genomsnitt lägsta i gruppen större städer och kommuner nära större stad.

De genomsnittliga resultatutjämningsreserverna ökade mellan 2020 och 2023. Med början 2024, och under en övergångsperiod, finns det medel tillgängliga i både resultatutjämningsreserver och resultatreserver. Under 2025 ökade den sammanlagda summan av reserverna jämfört med 2024 i alla kommungrupperna. De i genomsnitt största reserverna per invånare fanns 2025 i gruppen mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. De i genomsnitt lägsta reserverna per invånare fanns i gruppen

större städer och kommuner nära större stad, där reserverna sedan 2020 varit lägre än genomsnittet för samtliga kommuner.

Antalet invånare minskade med 0,5 procent i gruppen mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner 2025 jämfört med 2024. Befolkningen i gruppen storstäder och storstadsnära kommuner ökade med 0,6 procent. Antalet invånare ökade med 3,6 procent i denna grupp mellan 2020 och 2024. Även i gruppen större städer och kommuner nära större stad ökade befolkningen under denna period.

Samtidigt som skattesatserna sammantaget har ökat med 0,13 procentenheter sedan 2020 har kommunernas genomsnittliga skatteuttag minskat något. Det beror på att den genomsnittliga skattesatsen för gruppen storstäder och storstadsnära kommuner sjönk mellan 2020 och 2025. Under perioden är det framför allt kommunerna i gruppen mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner som har ökat sina skattesatser, med i genomsnitt 0,05 procentenheter. År 2024 och 2025 minskade den sammantagna skattesatsen för invånarna i 12 kommuner till följd av minskning av skattesatsen i kommunerna. Den samlade skattesatsen ökade för invånarna i 35 kommuner, huvudsakligen som en följd av ökade skattesatser i regionerna.

Tabell 2.5 Nyckeltal för kommunerna fördelat på huvudgrupper

Utfall 2025 och genomsnittligt utfall 2020–2024

	2025				2020–2024		
	Mindre städer m.fl.[1]	Storstäder m.fl. [2]	Större städer m.fl.[3]	Riket	Mindre städer m.fl.[1]	Storstäder m.fl.[2]	Större städer m.fl.[3]
Årets resultat kr/inv.	2 340	3 989	2 299	2 586	2 085	3 872	2 159
Årets resultat andel av generella bidrag och skatteintäkter	3,5%	5,7%	4,5%	4,7%	3,7%	6,4%	4,1%
Skattesats	22,25	19,73	21,82	21,69	22,23	19,78	21,80
Reserver kr/inv.[4]	3 761	3 489	3 327	3 614	3 133	2 742	2 528
Kostnadsutveckling[5]	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,2%	4,6%	4,9%	4,7%
Långfristiga skulder kr/inv.	46 400	50 016	53 698	49 222	31 045	33 557	35 927
Soliditet inkl. pensionsåtaganden före 1998	29%	33%	27%	30%	27%	31%	27%
Investeringar kr/inv.	9 223	10 627	9 447	9 259	7 921	8 590	7 852
Befolkningsutveckling, procentuell förändring[6]	99,5%	100,6%	100,2%	100,2%	100,0%	103,6%	101,8%

[1] Mindre städer, tätorter och landsbygdskommuner (136 kommuner).

[2] Storstäder och storstadsnära kommuner (46 kommuner).

[3] Större städer och kommuner nära större stad (108 kommuner).

[4] Summan av tillgångar i resultatutjämningsreserver och resultatreserver (avseende 2024 och 2025).

[5] Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen.

[6] Procentuell förändring mellan 2024–2025 samt 2020–2024.

Anm.: Ovägda medelvärden. Den genomsnittliga vägda skattesatsen för riket var 20,71 under 2025.
Källa: Statistiska centralbyrån.

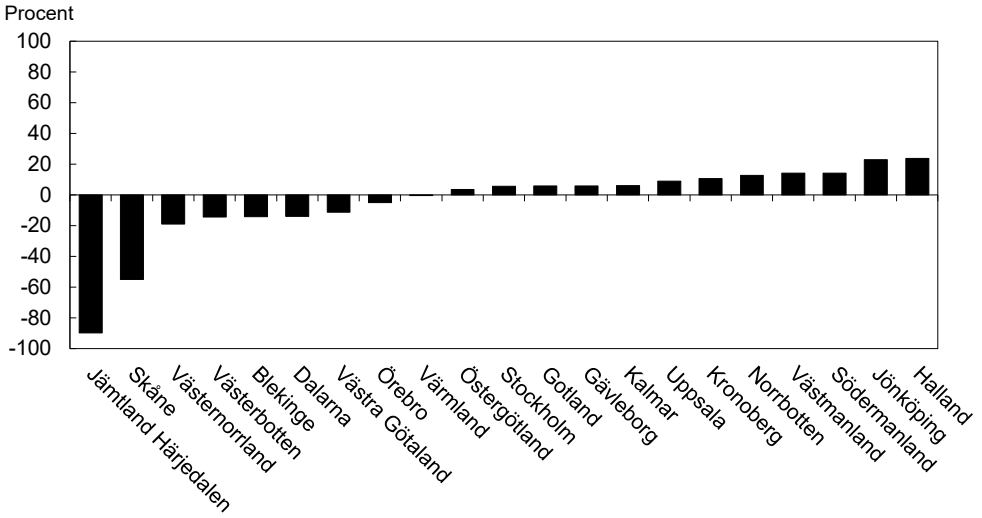
Starkare ekonomi i de flesta regioner

Även om regionerna har en betydligt svagare ekonomisk ställning än kommunerna har de flesta regionernas ekonomi förstärkts under det senaste året. År 2025 redovisade 13 av 20 regioner ett positivt resultat, vilket var en väsentlig förbättring jämfört med 2024, då 16 av regionerna hade ett negativt resultat. Efter en hög kostnadsutvecklingstakt under 2022 och 2023, var kostnaderna i regionerna 2025 i stort sett oförändrade jämfört med 2024. I 11 regioner minskade kostnaderna 2025 jämfört med 2024.

Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner före 1998) visar regionernas långsiktiga finansiella ställning. Soliditeten förbättrades för 14 av 20 regioner 2025 jämfört med 2024. Vid utgången av 2025 var den som lägst -90 procent och som högst 24 procent (se diagram 2.4). Även i ett längre perspektiv, sedan år 2000, har soliditeten för regionerna förbättrats.

Vid utgången av 2024 hade nio regioner medel tillgängliga i sina resultatutjämningsreserver. Under 2025 använde två regioner medel från sina reserver och vid utgången av 2025 hade samma nio regioner fortfarande medel i reserverna. Fyra regioner gjorde samtidigt avsättningar till resultatreserver.

Diagram 2.4 Regionernas soliditet 2025 inklusive pensionsåtaganden före 1998

Källa: Statistiska centralbyrån.

2.6.6 Antalet riktade bidrag har ökat från föregående år

På uppdrag av regeringen redovisar Statskontoret årligen en översiktlig kartläggning av samtliga statsbidrag till kommuner och regioner. Rapporten Statens styrning med statsbidrag till kommuner och regioner 2025 (Statskontoret 2026:25) visar att det under 2025 fanns 190 riktade statsbidrag (sektorsbidragen till skolan och hälso- och sjukvården klassificeras inte som riktade statsbidrag av Statskontoret) och 21 kostnadsersättningar till kommunsektorn. Det innebär att antalet riktade statsbidrag är fler jämfört med föregående år, medan antalet kostnadsersättningar minskade något. Under 2025 infördes 27 nya riktade statsbidrag, samtidigt som 10 bidrag upphörde. De flesta bidragen finns inom utgiftsområdena 16 Utbildning och universitetsforskning och 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

2.7 Budgetförslag

2.7.1 1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Tabell 2.6 Anslagsutveckling 1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Tusental kronor

2025	Utfall	166 750 052	Anslagssparande	
2026	Anslag	174 096 852[1]	Utgiftsprognos	174 096 852
2027	**Förslag**	**175 360 793**		
2028	Beräknat	177 230 393		
2029	Beräknat	178 013 493		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och regioner enligt lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning. Anslaget får också användas som ett instrument för ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**174 096 852**	**174 096 852**	**174 096 852**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	1 262 441	3 132 041	3 915 141
Överföring till/från andra anslag	1 500	1 500	1 500
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**175 360 793**	**177 230 393**	**178 013 493**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget sammantaget ökas med 1 263 941 000 kronor för 2027 jämfört med den ursprungligen beslutade budgeten för 2026. Anslagsnivån påverkas i huvudsak av ekonomiska regleringar som föreslås i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen samt andra ekonomiska regleringar till följd av ändringar i lag som påverkar det kommunala skatteunderlaget.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen

Regeringen behandlar i denna proposition nya och planerade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen. Tidigare beslutade regleringar, samt nya och planerade regleringar, framgår av tabell 2.8.

Övriga ekonomiska regleringar

I avtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. Till och med inkomståret 2024 regleras utjämningsbeloppet i artikel 6 i 2003 års avtal (prop. 2003/04:149, bet. 2003/04:SkU31, rskr. 2003/04:269). Från och med inkomståret

2025 regleras beloppet i artikel 7 i 2024 års avtal (prop. 2024/25:15, bet. 2024/25 FiU1, rskr. 2024/45:49). Ett positivt netto av utjämningsbeloppen bör fördelas på samtliga kommuner respektive regioner med ett enhetligt belopp per invånare, eftersom de minskade skatteintäkter som följer av pendlingen fördelas på kommunsektorn genom inkomstutjämningen.

För 2027 föreslås att skillnaden mellan nettobeloppet för inkomståret 2024 och motsvarande belopp 2023 regleras genom att anslaget ökas med 206 841 000 kronor, varav 132 166 000 kronor beräknas avsättas för kommunerna och 74 675 000 kronor för regionerna. Fördelningen mellan kommuner och regioner är gjord i förhållande till medelskattesatsen för kommuner respektive regioner. För 2028 och 2029 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp.

Tabell 2.8 Ekonomiska regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen och övriga regleringar för anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Miljoner kronor

	Förslag för kommuner 2027	Förslag för kommuner 2028	Förslag för kommuner 2029	Förslag för regioner 2027	Förslag för regioner 2028	Förslag för regioner 2029
Anvisat 2026	124 327	124 327	124 327	49 770	49 770	49 770
Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen 2027						
Flytt av medel för avskaffande av särregler för avgifter för tandvård[1]	3,7	3,7	3,7	0,3	0,3	0,3
Socialdataregister (utg.omr. 9 avsnitt 6.3)	40	40	40	0	0	0
Ny LVU (utg.omr. 9 avsnitt 6.3)	27	27	27	0	0	0
Genomförande av det reviderade avloppsdirektivet (utg.omr. 20 avsnitt 3.8.2)	7	7	7	0	0	0
Lag om kommuners och regioners energiplaneringsarbete (utg.omr. 21 avsnitt 2.7.10)	90	30	17	0	0	0
Omfördelning till stöd för genomförande av samsjuklighetsreformen[2]	0	-923	-923	0	923	923
Tidigare beslutade och förändring av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen						
Ämnesbetyg – implementering	-25	-25	-25	0	0	0
Planering och dimensionering av gymnasial utbildning	-170	-170	-170	0	0	0
Stärkt rätt till assistans	-196	-196	-196	0	0	0
Digitala och centralt rättade nationella prov	0	-44	-44	0	0	0
Tioårig grundskola	0	194	389	0	0	0
Utökat anhörigstöd	100	100	100	50	50	50
Fast omsorgskontakt i SÄBO	243	243	243	0	0	0
Frihetsberövande påföljder för unga	2,5	2,5	2,5	0	0	0
Medicinskt ansvarig för rehabilitering i kommuner	161	161	161	0	0	0
Språkkrav i äldreomsorgen	75	60	60	0	0	0
Avskaffande av nationella prov i lågstadiet	0	-9	-17	0	0	0
Nytt betygssystem	0	-37	-72	0	0	0
En mer effektiv tillsyn av socialtjänsten	-1	-1	-1	0	0	0

	Förslag för kommuner 2027	Förslag för kommuner 2028	Förslag för kommuner 2029	Förslag för regioner 2027	Förslag för regioner 2028	Förslag för regioner 2029
Vattkoppsvaccin till alla barn under 18 år	0	0	0	43	43	43
Aktivitetskrav	1 141	1 141	1 141	0	0	0
Kartläggningsmaterial för svenska som andraspråk	8	15	15	0	0	0
Obligatoriska standardiserade tester	0	10	19	0	0	0
Skärpta villkor för friskolesektorn	36	45	45	0	0	0
Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas	470	470	470	0	0	0
Statistikinsamling av resultatutveckling i skolan	2	2	2	0	0	0
Utökad insyn i enskilda huvudmän	-17	-17	-17	0	0	0
Stärkt trygghet och studiero i skolan	-2	-2	-2	0	0	0
Drivkrafter för biståndsmottagare	-169,5	-242	-242	40	40	40
Reglering av lärares undervisningstid	1 283	2 565	2 565	0	0	0
Utredningsfunktion för suicid	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Civilt försvar: Lagerhållningsskyldighet	13	13	13	721	721	721
Mobilförbud i skolan	5	5	5	0	0	0
Införande av stödundervisning	0	569	1 138	0	0	0
Övriga ekonomiska regleringar						
Skatteavtal Sverige Danmark	132	132	132	75	75	75
Nedsättning fastighetsskatt nybyggnation	128	128	128	0	0	0
Senarelagd åldersgränshöjning för förhöjt grundavdrag	-2 109	-2 109	-2 109	-1 191	-1 191	-1 191
Ökade möjligheter till avsättning i periodiseringsfond	107	107	107	60	60	60
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt	19	51	102	11	29	58
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare	-6	-16	-24	-4	-9	-14
Skattefrihet för förmån av laddel och avdrag för drivmedel	38	38	38	22	22	22
Flytt av medel från RKA	1,05	1,05	1,05	0,45	0,45	0,45
Summa	**125 763**	**126 697**	**127 456**	**49 597**	**50 533**	**50 557**

[1] Prop. 2025/26:300 Skyldighet att betala för tandvård – nya regler för vissa utlänningar.

[2] Prop. 2025/26:251 En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd.

Regeringen föreslår att 175 360 793 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 177 230 393 000 kronor respektive 178 013 493 000 kronor.

2.7.2 1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader

Tabell 2.9 Anslagsutveckling 1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader

Tusental kronor

2025	Utfall	6 128 370	Anslagssparande	
2026	Anslag	6 386 637[1]	Utgiftsprognos	6 386 637
2027	**Förslag**	**6 242 612**		
2028	Beräknat	6 242 612		
2029	Beräknat	6 242 612		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner enligt lagen (2008:342) om utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.10 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**6 364 352**	**6 364 352**	**6 364 352**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-121 740	-121 740	-121 740
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**6 242 612**	**6 242 612**	**6 242 612**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget minskas med 121 740 000 kronor för 2027 jämfört med den ursprungligen beslutade budgeten för 2026.

Statens utgifter för utjämningen av kostnader för verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS-kostnader) motsvaras av utjämningsavgiften som kommuner betalar och som redovisas mot inkomsttitel 7121 *Utjämningsavgift för LSS-kostnader*. Utgifterna och de sammanlagda utjämningsavgifterna bör överensstämma. Prognosen för anslaget bör utgå från de senast tillgängliga uppgifterna om den beräknade utgiftsnivån i utjämningssystemet.

Omslutningen i utjämningssystemet för LSS-kostnader förändras vanligtvis från ett år till ett annat. Det definitiva utfallet för 2026 fastställdes under våren 2026. Anslagsutgifterna beräknas uppgå till 6 386 637 000 kronor 2026, vilket är 22 285 000 kronor högre än anvisat belopp. I propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2) föreslås därför att anslaget tillförs 22 285 000 kronor.

Regeringen föreslår att 6 242 612 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Utjämningsbidrag för LSS-kostnader* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 6 242 612 000 kronor per år.

2.7.3 1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer

Tabell 2.11 Anslagsutveckling 1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer

Tusental kronor

2025	Utfall	7 150	Anslagssparande	
2026	Anslag	8 650[1]	Utgiftsprognos	8 650
2027	**Förslag**	**7 150**		
2028	Beräknat	7 150		
2029	Beräknat	7 150		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statsbidrag till två organisationer inom det kommunalekonomiska området, Rådet för kommunal redovisning (RKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Anslaget får vidare användas till insatser för utveckling av statens styrning av kommuner och regioner.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.12 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**8 650**	**8 650**	**8 650**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag	-1 500	-1 500	-1 500
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**7 150**	**7 150**	**7 150**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga höjningen av beviljade medel till RKA upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2027.

Staten och SKR har i avtal förbundit sig att stödja RKA:s verksamhet ekonomiskt med högst 4 550 000 kronor vardera per år. Från och med 2020 stödjer staten enligt ett tilläggsavtal föreningen med 1 200 000 kronor årligen för föreningens arbete med att vidareutveckla möjligheterna till jämförelser och analyser av effektivitet. I syfte att kunna bibehålla nuvarande verksamhet och ambitionsnivå har RKA ansökt om statligt bidrag med 7 250 000 kronor för 2027 års verksamhet (Fi2026/00086), vilket motsvarar beloppet organisationen beviljades för 2026.

Staten och SKR har som medlemmar i RKR genom avtal förbundit sig att stödja föreningens verksamhet ekonomiskt med 1 400 000 kronor vardera per år. RKR har ansökt om statligt bidrag med 1 400 000 kronor för 2027 års verksamhet (Fi2026/00087).

Regeringen föreslår att 7 150 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Bidrag till kommunalekonomiska organisationer* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 7 150 000 kronor per år.

2.7.4 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner

Tabell 2.13 Anslagsutveckling 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner

Tusental kronor

2025	Utfall	300 798	Anslagssparande	2 202
2026	Anslag	250 000[1]	Utgiftsprognos	250 000
2027	**Förslag**	**250 000**		
2028	Beräknat	250 000		
2029	Beräknat	250 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till enskilda regioner, som syftar till att stärka effektiviteten inom hälso- och sjukvården. Anslaget får även användas för vissa administrativa utgifter kopplade till bidragsgivning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.14 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**250 000**	**250 000**	**250 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**250 000**	**250 000**	**250 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att regeringen inte kan återkomma i frågan om uppdelningen av administration respektive bidragsgivning i den här propositionen.

Regeringen föreslår att 250 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda regioner* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 250 000 000 kronor per år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda regioner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 750 000 000 kronor 2028–2030.

Skälen för regeringens förslag

För att kunna fatta beslut om tillfälligt ekonomiskt stöd till regioner som omfattar längre tid än innevarande budgetår krävs ett beställningsbemyndigande. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda regioner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 750 000 000 kronor 2028–2030.

Tabell 2.15 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030
Ekonomiska åtaganden vid årets början		487 019	487 019			
Nya ekonomiska åtaganden	487 019	250 000	507 281			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden		-250 000	-244 300	-244 300	-244 300	-261 400
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	487 019	487 019	750 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**1 250 000**	**500 000**	**750 000**			

2.7.5 1:5 Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn

Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:5 Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn

Tusental kronor

2025	Utfall	3 867	Anslagssparande	4 133
2026	Anslag	3 500[1]	Utgiftsprognos	4 315
2027	**Förslag**	**500**		
2028	Beräknat	500		
2029	Beräknat	500		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- inrättandet av en statsbidragsportal
- stöd för försöksverksamhet i kommuner och regioner
- stöd för att stärka mindre kommuners kapacitet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.17 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:5 Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**3 500**	**3 500**	**3 500**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-3 000	-3 000	-3 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**500**	**500**	**500**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen för att stärka mindre kommuners kapacitet upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 3 000 000 kronor för 2027.

Regeringen föreslår att 500 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 500 000 kronor per år.